

SWOT-ANALÍZIS & MINTA

SEGÉDLET CIVIL SZERVEZETEK SZÁMÁRA

A sikeres tervezéshez, legyen szó projekt- vagy hosszú távú tervezésről, elengedhetetlen, hogy valóságként lássuk a szervezetünket és a körülöttünk lévő szűkebb és tágabb környezetet.

MI A SWOT?

A SWOT egy mozaikszó: **S**(trength), **W**(eaknesses), **O**(pportunities), **T**(hreats), vagyis **erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek**. A SWOT-analízis segítségével ebből a 4 aspektusból tudjuk vizsgálni a szervezetünket.

MIKOR?

Egy-egy ilyen elemzést érdemes **rendszeresen** készíteni és félévente vagy évente kiegészíteni, módosítani. Szintén érdemes új projektek, valamint hosszú távú vagy stratégiai tervezések, szervezetfejlesztési folyamatok előkészítésekor végezni.

KIKKEL?

Elsősorban azok részvételével, akik a stratégiai döntéseket hozzák és/vagy a szervezetet vezetik. Ha van lehetőségünk, hasznos lehet **minél szélesebb körben** készíteni SWOT-analízist, bevonva a szervezet alkalmazottjait, a kuratóriumi vagy elnökségi tagokat, önkénteseket, tagokat stb.

Ez kézenfekvő útja lehet a szervezeten belüli közös nyelv megalkotására is, hiszen, ha lehetőségünk van szélesebb körben együtt gondolkodni a szervezetről, könnyebben fogjuk tudni elkerülni a belső feszültségeket és megelőzhetjük azt is, hogy eltérő irányvonalak alakuljanak ki a legfontosabb kérdésekben.

MIRE FIGYELJÜNK?

- ▶ Az erősségek és a gyengeségek a szervezet **belső** kapacitására, működésére, dinamikájára vonatkoznak, a lehetőségek és veszélyek a **külső** környezetből erednek.
- ▶ A SWOT-analízis készítésekor kulcsfontosságú, hogy **őszinték** legyünk.
- ▶ Ne érzéseket vagy megérzéseket rögzítsünk, próbáljunk meg mindent **tényekkel, számokkal** alátámasztani.

- ▶ Ne általánosan, hanem minél **konkrétabban** és érthetőbben fogalmazzunk.
- ▶ Minden mezőbe annyi tételt írjunk, amennyit ténylegesen tudunk.

SWOT-ANALÍZIS MINTA PÉLDÁKKAL

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
Mi? • Szakmai, pénzügyi, emberi erőforrás kapacitásaink • Hatékony működési módok • Tudásunk • Képességeink • Szakmai tapasztalatunk • Pozitív attitűdök és dinamikák a szervezetben Például • Biztos szakmai tudás x területen • Elhivatottság • Növekvő tagság	Mi? • Szakmai, pénzügyi, emberi erőforrás kapacitás hiányosságok • Nem hatékony működési módok • Tudás hiányosságok • Képesség hiányosságok • Nem elegendő vagy hiányos szakmai tapasztalat • Negatív attitűdök és dinamikák a szervezetben Például • Forrásteremtési kapacitáshiány • Menedzsmenttel kapcsolatos tudáshiány • Eltérő célok a tagságon belül, széttartás	Belső
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
Mi? • Pozitív fejlemények és tendenciák a politikai, gazdasági, társadalmi környezetben • A szervezet ismertségével és elismertségével kapcsolatos pozitívumok • A célközönségünkkel kapcsolatos pozitív attitűdök • Előremutató tendenciák, fejlemények, lehetőségek abban a közösségben vagy szakmai közegben, melyben szervezetünk működik • Partnerségi vagy együttműködési lehetőségek más szervezetekkel Például • Politikai szabályozás • Üzleti szereplők nyitottsága CSR-ra • Médiaérdeklődés XY projektünkre • Együttműködési lehetőségek XY tevékenységünk kapcsán Z szervezettel	Mi? • Negatív fejlemények és tendenciák a politikai, gazdasági, társadalmi környezetben • A célközönségünkkel kapcsolatos negatív attitűdök • Negatív tendenciák, kockázatok abban a közösségben vagy szakmai közegben, melyben szervezetünk működik • Hasonló területen dolgozó szervezetekkel kapcsolatos negatív fejlemények, kockázatok Például • Civil szervezetekkel szembeni ellenséges hangulat • Korábbi rendszeres támogatónk kivonul • Célközönségünk egy része inkább XY másik szervezetéhez fordul	Külső

Miután kitöltöttük, próbáljuk meg közösen értelmezni a leírtakat, és oldjuk fel a lehetséges ellentmondásokat, diszkrepanciákat!

Az elkészült SWOT-analízis akkor a legértékesebb szervezetünk számára, ha ténylegesen figyelembe vesszük a végeredményt az éppen aktuális tervezési folyamatban.

- Próbáljunk reagálni a gyengeségekre az erősségekre és lehetőségekre építve.
- Próbáljuk meg kezelni a kezelhető veszélyeket az erősségekre és lehetőségekre építve.
- A SWOT-analízis tanulságait, a fejlesztendő vagy kezelendő területeket és ügyeket érdemes konkrét cselekvési tervvé konvertálni.

A PESTEL-ANALÍZIS

A helyzet- és környezetelemzést elősegítendő, a SWOT-analízis mellett, használhatjuk az úgynevezett PESTEL-analízist is. A PESTEL-analízis hasznos eszköz lehet a **tágabb környezetünk elemzésében** és megértésében. A PESTEL szintén mozaikszó, melyben az egyes betűk az elemzés szempontjait jelölik:

- ▶ P(olitical) – **politikai**
- ▶ E(conomical) – **gazdasági**
- ▶ S(ocial) – **társadalmi**
- ▶ T(echnological) – **technológiai**
- ▶ E(nvironmental) – **ökológiai**
- ▶ L(egal) – **jogi**

A PESTEL-analízis készítésekor minden szempont esetében érdemes leírni a szervezetünk számára releváns tendenciákat, történéseket. Akárcsak a SWOT kiértékelésekor, a ránk nézve kedvezőtlen vagy kockázatos fejleményeket fontos akár a tervezés, akár a cselekvési tervek készítésekor szem előtt tartani, a ránk nézve kedvező fejleményekre pedig érdemes tudatosan építeni.

A PESTEL-analízis, a SWOT-hoz hasonlóan, az üzleti szektorból érkező eszköz, emiatt fontos, hogy használatát **civil szervezeti kontextusunkra** szabjuk. Ha bizonyos aspektusokat kevésbé gondolunk relevánsnak vagy jelentősnek, ezeket természetesen elhagyhatjuk és/vagy akár kiegészíthetjük új szempontokkal is.